

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA.KNAFLJEVA ULICA 51EV. 8
TELEFON 55-23 do 55-25

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKASLOVENSKI
POROČEVALEC

INŠERATNI ODDELEK

LJUBLJANA

TELEFON 33-84

POŠTNI ČERKOVNI RAČUN
LJUBLJANA ŠTEV. 6-9601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROCNINA
60 DINMaršal Tito je sprejel
predstavnike bivših italijanskih
partizanov

Beograd, 26. okt. (Tanjug) Maršal Tito je sprejel sinoči skupino predstavnikov bivših italijanskih partizanov v Jugoslaviji, ki so kot gosti glavnega odbora Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne zadnje dni obiskali razna mesta in kraje naše države, številna podjetja, gradišča in kmečke obdelovalne zadruge. Sprejema se je udeležil kot predstavnik Zveze borcev tovariš Osman Karabegović.

V imenu skupine italijanskih partizanov je s prisrčnimi besedami pozdravil maršala Tita Franco Colombo, ki je v svojem pozdravnem govoru omenil, da ta pozdrav izraža hvaležnost italijanskim partizanov, ki so se borili v vrstah NOV Jugoslavije, za vse, kar je Komunistična partija Jugoslavije storila zanje s tem, da jih je zbužala z ideološkega, marksizma-leninizma ter jim omogočila sodelovanje v narodnoosvobodilni borbi in da so se vrnili v svojo domovino kot borci jugoslovanske armade in kot nosilci nove solidarnosti med italijanskimi in jugoslovanskimi narodi. Poudaril je, da more politika, ki jo izvaja Komunistična partija Jugoslavije, prispevati k okrepljeni napredni internacionalistični sil.

Na pozdrav gostov je odgovoril maršal Tito:

»Zelo sem srečen, da lahko po tolikih letih vidim svoje bivše borce kot goste v naši državi. Znamo mi je, tovariši, da so Vas v Italiji tisti ljudje, ki jim je na tem, da bi se ne zvedela resnica o naši državi, hoteli odvračati od potovanja v Jugoslavijo, da bi na kraju samem videli, ali se ustvarja v njej to, za kar ste se v tujak borili. Toda Vi temu niste verjeli in ste prišli. Tovariši, Vi ste dobrodošli ne samo kot gosti, kot predstavniki naprednih sil Italije, kot predstavniki delavskega razreda Italije, marveč tudi kot bivši naši borci, ki imajo pravico, da pridejo sem, kjer so številni njihovi tovariši pustili svoje življenje v borbi za to, kar mi danes imamo. Ravno zato je tembolj obsojati, ker so Vam, ki ste bili tukaj med borbo, hoteli preprečiti prihod. Kajti ravno Vi, ki ste bili tedaj tukaj, imate pravico, da vprašate in pregledate, ali je resnica ali ne vse, kar danes govorijo o nas. Vi lahko to najbolje presodite.

Ce hoče kdo ugotoviti resnico, jo mora iskati tam, kjer jo lahko ugotovi, ne pa z izmislici in golimi frazami, objavljenimi v tisku in z drugimi podobnimi sredstvi. Naj pride kdor koli, da vidi resnico ter naj na kraju samem vidi, kaj je in kar ni. Ni pri nas stvari, ki bi se je sramovali, ter zato vabimo vse, ki želijo videti resnico, da pridejo in jo spoznajo.

Bili ste v Beogradu in njegovi okolici, bili ste v Bosni in Hercegovini, videli pa boste tudi Hrvatsko. Ze iz tega, kar ste v tem kratkem času tujak videli, lahko razsodite, kako veliki korak je napravila naša država.

Naša velika bitka za premog

V prvi polovici petletke je naša industrijska proizvodnja znatno presegla tempo razvoja, ki je bil predviden v petletnem planu. Sedaj se je približuje 90% tistega obsega industrijske proizvodnje, ki je bil določen za zadnje leto petletke. V enakem razmerju kakor se dviga industrijska proizvodnja, pa se dviga tudi potrošnja premoga.

To prehitene razvojnega tempa v industrijski proizvodnji postavlja naše premogovnike pred čedalje večje naloge in terjaja enak prehitene tempa v proizvodnji premoga. Po petletnem planu bi morala naša proizvodnja premoga v letu 1951. doseči 16,5 milijona ton nasproti 6 milijonov leta 1939. Naši rudarji pa morajo že letos nakopati skoraj toliko premoga, kakor je petletni plan določil za zadnje leto petletke, saj obsega letošnji proizvodni plan 91% planske naloge zadnjega leta petletke, prihodnje leto pa bomo morali nakopati še več premoga, kakor to določa petletni plan. Letošnji planski naloge pa moramo ne samo izpolniti, temveč tudi prekoračiti, če hočemo, da bo naša industrija izkoristila vse proizvodne možnosti. Prekoračiti moramo planirano proizvodnjo navzlic težavam, ki so nam jih povzročili inforbije, s tem, da nam niso dobavili naprav za mehanizacijo, s katerimi smo računali, in smo se morali opreti pri mehanizaciji na lastne sile oziroma naročiti potrebne stroje drugje.

Premog je temelj vse naše proizvodnje. Naši rudarji se dobro zavedajo, da je od njihovega prizadevanja odvisen ves razvoj naše industrijske proizvodnje. Zato izpolnjujejo svojo nalogo z veliko poštrevnostjo. Ni slučaj, da se je veliko gibanje za visoko produktivnost dela začelo prav v premogovnikih, da je prav iz vrst rudarjev vstal Alija Sirotnanović in prižgal ogenj, ki je kmalu zajel vse proizvodne panoge. Naši premogovniki so že v prvem polletju presegli plan za več odstotkov, do konca leta pa morajo je v večji meri prehiteti svojo plansko

na glede na zboljšanje življenjskih pogojev naših delovnih ljudi. Razume se, da pri nas še ni vse kot bi moralo biti in še ni vse tako kakor bo. Pri nas je dosti težko in često se občuti tudi pomanjkanje določenih stvari. Nismo še izdelali dovolj izdelkov, naši delavci in naše ljudstvo še ne občutijo vse blaginje socialistične ureditve, vendar razumejo te težave; smo pa na poti, da jih odstranimo ter ustvarimo boljše in srečnejšo bodočnost, ne glede na to, kar se piše in govori o nas. Pridite prihodnje leto zopet in videli boste, da smo napredovali. Videli boste, da nismo šli v kapitalizem in imperilizem, marveč da gremo v socializem. V dveh ali treh letih, ko boste prišli, pa boste videli velikansko razliko od tega, kar vidite danes.

Tovariši, ne bom Vam govoril o težkotah, ki nam jih delajo tisti, ki bi nam morali najbolj pomagati. Rad bi Vam povedal in položil na srce. Nam je v posebnem interesu in mislim, da je hkrati tudi v interesu vseh naprednih sil na svetu, da so delovni ljudje, da so delavski razredi in vsi napredni ljudje Italije in drugih držav poučeni o tem, kar se pri nas dogaja in dela. Mi želimo, da italijanski in drugi narodi zvedo resnico, zato bodite Vi tisti, ki boste povedali italijanskemu narodu, kar ste videli pri nas. Povejte mu resnico. Povejte mu, kar je, tako kot ste videli. Mi se nimamo ničesar sramovati. Storili smo vse, kar smo doslej mogli. Zato naj izven naše države si hkrati človek pozna naše težave, naše pomanjkljivosti in naše uspehe, oceni naš jh objektivno, pa bo videl, da so naši uspehi dosti večji kot pomanjkljivosti.

V dolgem razgovoru, ki se je razvil nato, je najprej spregovoril Silvio Gelmi, ki se je zahvalil za prisrčnost, s katero so bili italijanski gosti sprejeti v naši državi ter je poudaril, da bodo po vrnitvi domov iskreno pobliževali, ki jih širijo o naši državi. Omenil je nadalje, da jugoslovansko ljudstvo pod vodstvom tovariša Tita gradi socializem s tako naglico, ki ji ni primere v Evropi, nato pa dejal med drugim:

»Razumemo ogorčenje, ki ga občutite Vi in jugoslovansko ljudstvo zaradi klevet, ki se širijo o naši državi. To je ogorčenje onega, ki je toliko trtoval in pretil toliko krvi za to, da bi dosegel lastno svobodo in prišel k borbi za osvoboditev človeštva iz mračnega suženjstva fašizma. Jugoslovanski narodi imajo pravico, da vztrajajo na tem, in nihče izven meja Jugoslavije nima pravice vmešavati se v njihovo življenje in delo ter jim kriviti svobodo, za katero so toliko žrtvovali.

Zdravnik Antonio Zuanazzi je bil med narodnoosvobodilno vojno šef kirurške ekipe, ki često ni imela najnujnejših zdravstvenih potrebščin. Spominja se naših borcev, kako hrabro so

gledali, ko jim je brez narkoze in injekcij rezal roke in noge. Dr. Zuanazzi govori o teh s spoštovanjem in občudovanjem, zato pa tem ostreje obsoja poskuse, s katerimi hočejo danes podcenjevati borbo jugoslovanskega ljudstva in jo pokazati v lažni luči. Njegove besede so spomnile maršala na globoko ganljiv primer borcev proletarske divizije na Igmanu.

V bolnišnici v Foči sem bil navzoč sam pri eni taki operaciji v januarju leta 1942. Med drugo sovražno ofenzivo je številnim hrabrim borcem naše prve divizije, ki so šli čez Igman, da bi okrog Sarajeva prišli v Fočo, zmrzale noge, ki so se spremenile v črno izmalčeno gmo. Potrebna je bila hitra operacija z odrezanjem zmrzlih udov, nismo pa imeli nobenih narkotičnih sredstev, niti najnujnejših kirurških instrumentov. V prostorih, v katerih so naši zdravniki operirali, sem bil tudi jaz, da bi s svojo navzočnostjo pomagal borcem med bolečinami, ki so jih prenašali. Težko je bilo vzdržati, tovariši, toda 160 naših borcev mladeničev in deklet je medtem, ko so jim zdravniki rezali zmrznjene noge, klicalo, namesto vplilo obolenje: »Živel Stalin! Živeja ZSSR! Živel vrhovni komandant Tito! Bilo je to tedaj, ko so Nemci s polno silo napredovali v Sovjetski zvezi. Danes omalovažujemo našo borbo in naše žrtve. Mi smo se zaradi tega, kot je malo prej dejal neki tovariš, v začetku gržajali, sedaj pa ne se razburjamo, ker vidimo, s kom imamo posla — borimo se in se bomo borili vtrajno. Zavedamo se, da se v tej borbi borimo za veliko, pravično stvar, ki bo imela velikanski zgodovinski pomen v bodočnosti: in to so resnica in pravilni odnosi med socialističnimi državami. Socializem v Sovjetski zvezi zaradi tega ne bo propadel, tovariši, — on je to — je stvarnost v Sovjetski zvezi. Mi to dobro vemo, prav tako pa tudi vemo — tudi to, da danes voditelji ZSSR nimajo pravičnega gledanja na nadaljnji razvoj socializma v drugih državah sveta, ker grejo po liniji brezpogojnega podrejanja malih socialističnih držav velikim socialističnim državam. To pa je zapreka za nadaljnji razvoj socializma v svetu, kajti tu ne gre samo za politično podrejanje, marveč tudi za gospodarsko podrejanje, se pravi izkoriščanje. To pomeni torej, da hočejo pogrešno izvajati teorijo marksizma-leninizma, ko gre za vprašanje ureditve odnosov s socialističnimi državami. Tega pa mi ne moremo in ne moremo dovoliti.

Bivši namestnik komisarja italijanskega bataljona »Mateotti« Bruno Mazzanti je opozoril maršala na neuspeli napad na Drvar in na težko borbo, ki so jo tedaj vzdržale naše enote v spopadu z močnimi sovražniškimi silami. Maršalov odgovor na njegove besede je izzval smeh in odobravanje vseh navzočih. »Ne bodite presenečeni, če bodo nekoga dne ti naši ukritiki rekli, da so nas Nemci v Drvarju napadli zato,

ker sem se jaz s Hitlerjem dogovoril, da nas tam pobijejo.« Eden od gostov je izrazil veselje vseh članov skupine, da so mogli videti svojega bivšega vrhovnega poveljnika in tovariša iz težkih let anti-fašistične osvobodilne borbe. »Ko smo odpravili,« je dejal, »so nam govorili poleg drugega tudi to, da nam ne bo uspelo priti do Tita, ker živi v trdnjavi, v katero je nemogoče priti. Zato Vas prosim, da se fotografiramo, ker nam sicer ne bodo verjeli, da smo bili pri Vas.« Mi pa smo se prepričali,« je dodal v imenu prisotnih zdravnikov Zuanazzi, »da je najboljša trdnjava tista, ki je zgrajena iz ljubezni ljudstva.«

Lorenzo Cavaguolo je predlagal, naj se organizirajo skupine italijanskih delavcev in naprednih ljudi v splošnem. Ki bodo prišli v Jugoslavijo in videli njeno socialistično stvarnost.

Maršal Tito je soglašal z njegovim predlogom ter dodal, da bi bilo dobro, da bi to izvedle sindikalne organizacije. Bolje je, da delegacije pridejo iz inozemstva k nam, kot da bi pošiljali mi svoje tja, ker se človek z delom laže prepriča kot z besedami. Vaši delavci, ki bi prišli k nam v sestavi teh delegacij, se lahko tukaj prepričajo, da stroji, ki delajo za nas, delansko delajo za socialistično državo. Gospodarstvo naših držav se izpopolnjuje ter želimo, da bi iz Italije navezali najtesnejše gospodarsko sodelovanje. To tembolj, ker bo Vaš delavski razred, ki se bo s tem sodelovanjem tesneje povezal z našim, delal za socialistično državo — Jugoslavijo. Razen tega potrebujemo tudi mnogo strokovnih delavcev in bi želeli dobiti iz Italije nekaj deset tisoč delavcev.

Sedaj pa Vas ponovno pozivam, tovariši, da boste v svoji državi tolačili naše socialistične izgradnje in resnice, ki ste jo videli pri nas na lastne oči. Dovolite mi, tovariši, da pošljem po Vas iskrene pozdrave vsem bivšim našim borcem v Italiji ter Vas prosim, da jim sporočite, ko se vrnete, naš borbeni pozdrav, naš borbeni pozdrav pa je še vedno smrtni fašizmu — svoboda narodov.

Člani delegacije so izrazili svoje veselje, ker ne bodo samo tolačili resnice o naši državi, ampak tudi občutkov našega ljudstva in tovariša Tita do naprednih ljudi Italije in italijanskega ljudstva.

Na gradbišču hidrocentrale Moste so visoko dvignili produktivnost dela

Graditelji hidrocentrale v Mostah pri Zirovnici, ki so za uspehe v prvem polletju dobili prehodno zastavo zvezne vlade, so zadnje mesece s poostrenim tekmovanjem in boljšimi metodami dela dosegli še večje uspehe. Ze v avgustu so povprečno presegali plansko nalogo za 14%, v septembru pa za 35%. Za čim večjo produktivnost dela so začele najprej tekmovati brigade, ki delajo omet v odtoknem rovu. V tem tekmovanju je dosegla najboljši uspehe Langova mladinska brigada, ki ji je z boljšo organizacijo in spremenjenim načinom dela uspelo prekoračiti prvotno normo kar za 1280%. Pa tudi druge brigade so povečale svojo prvotno storilnost za 200 do 400 odstotkov. Ze v avgustu so te brigade dosegle povprečni učinek 50 kv. m na delavca. Ko pa so se pospešili transport materiala, se je ta povprečni učinek dvignil na 80 kv. m.

Tudi najtežje delo finega ometavanja z razpršenim drobnim peskom in cementom tako imenovane torkretiranja, so obvladali brez tuje pomoči. Sprva je bilo predvideno, da bodo to delo izvršili inozemski strokovnjaki, ki pa so zahtevali velik znesek v devizah. Po zaslugi delavca Janka Nagliča, ki je podrobno preučil sistem torkretiranja, pa so naposled prevzeli vse delo naši domači delavci in strokovnjaki, s čimer so prihranili znatne zneske v devizah.

V tekmovanje za večjo storilnost so se vključile tudi druge brigade. Tako so betonirali, ki grade veliko betonsko pregrado, povišali produktivnost dela v septembru za 38%. Na celotnem gradbišču hidrocentrale pa se je v septembru povišala produktivnost dela za 15,5%.

ker sem se jaz s Hitlerjem dogovoril, da nas tam pobijejo.«

Eden od gostov je izrazil veselje vseh članov skupine, da so mogli videti svojega bivšega vrhovnega poveljnika in tovariša iz težkih let anti-fašistične osvobodilne borbe. »Ko smo odpravili,« je dejal, »so nam govorili poleg drugega tudi to, da nam ne bo uspelo priti do Tita, ker živi v trdnjavi, v katero je nemogoče priti. Zato Vas prosim, da se fotografiramo, ker nam sicer ne bodo verjeli, da smo bili pri Vas.« Mi pa smo se prepričali,« je dodal v imenu prisotnih zdravnikov Zuanazzi, »da je najboljša trdnjava tista, ki je zgrajena iz ljubezni ljudstva.«

Lorenzo Cavaguolo je predlagal, naj se organizirajo skupine italijanskih delavcev in naprednih ljudi v splošnem. Ki bodo prišli v Jugoslavijo in videli njeno socialistično stvarnost.

Maršal Tito je soglašal z njegovim predlogom ter dodal, da bi bilo dobro, da bi to izvedle sindikalne organizacije. Bolje je, da delegacije pridejo iz inozemstva k nam, kot da bi pošiljali mi svoje tja, ker se človek z delom laže prepriča kot z besedami. Vaši delavci, ki bi prišli k nam v sestavi teh delegacij, se lahko tukaj prepričajo, da stroji, ki delajo za nas, delansko delajo za socialistično državo. Gospodarstvo naših držav se izpopolnjuje ter želimo, da bi iz Italije navezali najtesnejše gospodarsko sodelovanje. To tembolj, ker bo Vaš delavski razred, ki se bo s tem sodelovanjem tesneje povezal z našim, delal za socialistično državo — Jugoslavijo. Razen tega potrebujemo tudi mnogo strokovnih delavcev in bi želeli dobiti iz Italije nekaj deset tisoč delavcev.

Sedaj pa Vas ponovno pozivam, tovariši, da boste v svoji državi tolačili naše socialistične izgradnje in resnice, ki ste jo videli pri nas na lastne oči. Dovolite mi, tovariši, da pošljem po Vas iskrene pozdrave vsem bivšim našim borcem v Italiji ter Vas prosim, da jim sporočite, ko se vrnete, naš borbeni pozdrav, naš borbeni pozdrav pa je še vedno smrtni fašizmu — svoboda narodov.

Člani delegacije so izrazili svoje veselje, ker ne bodo samo tolačili resnice o naši državi, ampak tudi občutkov našega ljudstva in tovariša Tita do naprednih ljudi Italije in italijanskega ljudstva.

V veliki zagrebški tovarni orodnih strojev »Prvomajski« izdelujejo danes že v velikih serijah najpreciznejše orodne stroje zlasti stružnice, med njimi tudi največje, rezkalne stroje, vrtilne stroje itd. Delovni kolektiv te tovarne je letos mnogo pripomogel, da so dobila številna nova podjetja potrebne stroje, ki nam jih niso hoteli dobaviti iz držav Informbiroja. Ta kolektiv predčasno izpolnjuje tekoče planske naloge in bo do konca leta izdelal mnogo strojev čez plan. Na sliki vidimo delavca, ki dela na velikem vrtilnem stroju.

Kaj je pri sestavljanju gospodarskih
planov v obdelovalnih zadrugah
najvažnejše

Od prvih dni avgusta teče po vseh naših obdelovalnih zadrugah veliko delo: zadruge sestavljajo svoje gospodarske plane za l. 1950. Te dni se ti plani ponovno pregledujejo, popravljajo in dopolnjujejo. Na njihovem temelju bodo prihodnje dni izdelali tudi finančne plane, to je predračune dohodkov in izdatkov. Do srede decembra mora po nedavni odredbi zveznega ministra za kmetijstvo imeti vsaka obdelovalna zadruga dokončno izdelan gospodarski plan. Z novim letom bo ta plan postal zakon vse njene delavnosti in borbe za napredek.

Okoli sestavljanja teh planov se suče veliko težav, čeprav se naša občinstva in Fronta trudijo, da bi obdelovalnim zadrugam nudile vso možno podporo. Tako v naši upravi, ki ima s tem dela, kakor v samih zadrugah, organizacijah so še ljudje, ki ne razumejo velikega pomena načrtnega dela za napredek obdelovalne zadruge in za izboljšanje blagostanja zadrugnikov. Tem ljudem, ki v bistvu še tičijo v starem, se ni jasno, da obdelovalna zadruga kot veliko socialistično kmetijsko gospodarstvo ne more dojeti svojih smotrov, če ne bo že od prvih dni delala strogo načrtno in premišljeno. Zadruga je dolžna v redu izpolnjevati obveznosti do države, od tega in do svojih članov, zato mora težiti za tem, da bo vse svoje proizvodne možnosti vsako leto izdatneje izkoristila, da bo pridelovala čedalje več, bolje in hkrati tudi čedalje bolj poceni. Vsega tega pa ni mogoče dojeti, če se organizacija in delo v drugi ne vodita načrtno, ko ima vse zadrugni kolektiv jasno pred seboj smotre, ki jih hoče v ustreznem razdobju doseči.

Poglejmo to stvar še podrobneje na enem primeru. Ena izmed najvažnejših panog, ki ji morajo skoraj naše zadruge posvečati največjo skrb, je živinoreja. Z malimi izjemami vse naše obdelovalne zadruge redijo danes premalo živine, zlasti pa premalo prašičev. Dokazano je, da lahko zadruge ob dobrem gospodarstvu pridelajo mnogo več krme, kakor pa jo potrebujejo za tisto število konj, goved, prašičev in ovc, ki jih danes redijo. Ker je živinoreja ena izmed najdonosnejših panog, hkrati pa zaradi proizvodnje gnojla tudi najvažnejših, si bo vsaka obdelovalna zadruga v korist svojih članov in v korist vsega delovnega ljudstva, ki potrebuje čim več mleka, mesa, vlašcov, volne in drugega, prizadevala, da jo števitično in kakovostno izboljša. Tako smernico postavlja našim zadrugam tudi ljudska oblast. Prihodnje leto morajo obdelovalne zadruge dvigniti število svojih prašičev na štirikratno sedanjost. To je dosegljivo. Obdelovalne zadruge imajo možnost, da pridelajo toliko krme. Imajo pa tudi možnost, da si v prihodnjih mesecih z gradnjo hlevov. Treba se je le lotiti dela resno, premišljeno — načrtno. Ze danes si bomo izdelali načrt, v katerem bomo upoštevali prav vse, kar potrebujemo (delovna sila, investicijski material, krma, plemenake živali itd.) in stvar bo šla. Ne bi pa šla, če bi jo prepu-

stili slučajnosti, večji ali manjši individualnosti tega ali onega predsednika ali brigadirja.

Razen živinoreje pa je v obdelovalni zadrugi še vse polno drugega gospodarskega dela, vse polno drugih pridelovalnih nalog, ki jih postavljajo poljedelstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo itd. Tudi vse te panoge morajo napredovati, zlasti pa poljedelstvo, kjer je borba za višje hektarske donose temeljna naloga in jo je treba tudi zavestno organizirati. Jasno je, da vsaka panoga zahteva svoje: potrebno delovno silo, nego, investicije itd. Vse to mora gospodarski plan spraviti v sklad in hkrati upoštevati težnje po drgu proizvodnje.

Načrtno delo je torej nelzgozbno že zaradi proizvodnje. Prav tako pa je nepogrešno zaradi pravilnega izpolnjevanja vseh obveznosti in, kar je za zadrugnično gotovo najvažnejše, zaradi pravilnega nagrajevanja vsega vloženega dela in truda. Plan določi vsakemu zadrugniku njegove naloge v okviru brigad ali delovnih skupin, mu zagotovi vse potrebno, mu naznači njegov zaslužek kakor tudi nagrado, ki jo bo dobil, če bo s svojim delom in vnuem pridelal več kakor določa, postavljeni hektarski donosi.

To je vplivna mobilizacijska moč dobro sestavljenega gospodarskega plana. Pogosta napaka, ki jo zagrešijo upravni odbori obdelovalnih zadrug pri sestavljanju gospodarskega plana, pa tiki prav v tem, da ga izdelujejo za zaprtimi vrati sejne sobe, ko so navzoči kvečkemu brigadirji in nekateri vodje skupin. Tega pa dober plan ne prenese. Tak gospodarski plan ne bo borbeni program vseh zadrugnikov. Tak plan bo napisan, nato pa bo počival v predalu. Zadrugniki v njem ne bodo videli tistega kompasa, ki jim bo vse leto kazal pot k določenemu cilju, ob katerem se bo njihovo življenje izboljšalo. Tako je bilo pogosto v minevačem letu, ko so mnoge zadruge imele gospodarske plane, ki so jim jih izdelali večinoma instruktorji okrajnih zadrugnih zvez, pa jim ti plani niso mnogo koristili.

Sestavljanje gospodarskega plana je naloga vseh zadrugnikov. Tega ne terja samo zadrugna demokracija, to je tudi samemu planu in zadrugi v korist. Če bo zadrugnik sodeloval pri njegovem sestavljanju, bo tudi dober poznan svoje naloge, se bo zavedal truda, ki ga mora vložiti in bo čutil, da bo zato deležen vse podpore odbora, brigadirja, brigade in njegove delovne skupine. Prav zato je tudi potrebno, da se gospodarski plan, ki ga sedaj zadruge sestavljajo za celoto, kasneje prav tako porazdeli na brigade in delovne skupine, celo na posrednice, če je delovna organizacija že tako daleč razvila, da zadožuje tudi posrednice z določenimi nalogami. To bo jamstvo, da bo gospodarski plan res življenjski plan, da se bo o njegovem izpolnjevanju vodila dobra evidenca, ki bo zagotovila tudi njegovo izpolnitev, zadrugi sam pa ne padek in obogatitev.

V strojnihi hidrocentrale Moste je vse pripravljeno za montažo velikih turbin.

Delo odborov Združenih narodov

Razprava o premični terenski službi OZN in službi opazovalcev OZN

New York, 27. oktobra (Tanjug). Posebni politični odbor je začel razpravo o predlogu generalnega sekretarja OZN, ki je na preteklem zasedanju Generalne skupščine predlagal, naj bi ustanovili »Stražo združenih narodov«, katere naj bi imela nad 2000 ljudi, ki bi bili dobro oboroženi z modernimi orožjem in pod neposredno pristojnostjo generalnega sekretarja. Ta predlog generalnega sekretarja je nasprotovala delegacija Ustanovne listine OZN, ki jasno pravi, da mora biti oborožena sila OZN v pristojnosti Varnostnega sveta. Znano je, da je jugoslovanska delegacija odločno nasprotovala temu predlogu in podarjala, da je protizakonit ter njegovo sprejetje ne bi prispevalo k večji učinkovitosti OZN in dvigu njegove avtoritete. Proti temu predlogu generalnega sekretarja so bili ne samo delegati Sovjetske zveze in vzhodnoevropskih demokratičnih držav, temveč tudi druge delegacije, ter večina v skupščini ni pokazala pripravljenosti, da bi podprla tak predlog.

V času med zadnjim in sedanjim zasedanjem je posebna komisija sprejela nov, docela spremenjen predlog Generalnega sekretarja OZN, in ga predložila Generalni skupščini.

Novi predlog generalnega sekretarja ima dva dela:

1. Generalni sekretar predlaga ustanovitev »premične terenske službe OZN«. To bi bila skupina 3000 uslužbencev OZN, ki bi bili na razpolago posameznim misijam OZN in imeli nalogo opravljanja tehničnih poslov. Sem bi se prištevati inženirji, radiotelegrafisti, osebe za zaščito članov misij OZN in osebe, ki bi pazile na gradivo misij OZN itd. Člani »premične terenske službe« ne bi bili oboroženi, razen v izjemnih primerih. Pri doletitvi oseb za to službo bi treba paziti na pravilno zemljepisno razdelitev, da bi mogla vsa država — članice OZN — poslati določeno število ljudi za to službo.

2. Generalni sekretar predlaga ustanovitev »službe opazovalcev OZN«. Sestavljali naj bi se seznam oseb, ki bi jih doletela vada vsake države kot opazovalce. Ti ljudje bi bili opazovalci OZN, kadar bi to bilo potrebno, n. pr. v primeru, pri plebsitih in v podobnih primerih, kadar bi OZN posredovala.

Sovjetska zveza ni naklonjena temu predlogu generalnega sekretarja, češ da bi pomenila ustanovitev takega tehničnega aparata OZN kršitev Ustanovne listine in posegala v pristojnost Varnostnega sveta. Enako stališče so zavzeli tudi delegati Poljske in Češkoslovaške. Večina delegatov pa je v dosedanjih diskusijah poudarjala, da je novi predlog Generalnega sekretarja zelo spremenjen v primeri s prvotnim, ter da bi sprejetje tega predloga prispevalo k učinkovitosti OZN.

Stališče Jugoslavije

Na včerajšnji seji posebnega političnega odbora je delegat FLRJ Josip Džerdar razložil stališče delegacije FLRJ. Dejal je med drugim: Vlada FLRJ je pripravljena podpreti in podkrediti vsako prizadevanje, ki bi šlo v okviru določb Ustanovne listine za to, da bi čim bolj učinkovito utrdila akcij OZN pri uresničevanju velikih načel Ustanovne listine. Na drugi strani pa bi jugoslovanska delegacija odločno nasprotovala vsakemu poskusu, da bi to organizacijo spremenili v orodje, nasprotno določbam in namenom Ustanovne listine.

Zaradi takega načelnega stališča in takih težav, je delegacija FLRJ na drugem delu III. zasedanja Generalne skupščine odločno nasprotovala prvotnemu predlogu generalnega sekretarja OZN o ustanovitvi straže OZN.

Toda spremenjeni predlog generalnega sekretarja o »premični terenski službi OZN« se je precej približal tisti obliki, ki bi jo v glavnem lahko sprejeli v sklad z Ustanovno listino, in ki bi mogla biti za to sprejemljiva za jugoslovansko delegacijo kot prispevek k povečanju učinkovitosti OZN. Zato je jugoslovanska delegacija v načelu pripravljena sprejeti resolucijo, ki je bila predložena našemu odboru, vendar pa bi v želji, da bi

preprečila morebitni poznejši nesporazum ali samovoljno razlago, dala svoje pripombe in omejitve.

Po mnenju jugoslovanske delegacije bi bilo treba posvetiti več skrbri doletitvi pravnega statusa »premične terenske službe« in njenega odnosa do oblasti države, v kateri bi prišlo do uporabe te službe pri izvajanju misije kakega organa OZN. Dalje bi bilo treba priporočiti generalnemu sekretarju, naj se »premična terenska služba« OZN koristi samo ali prvenstveno v tistih primerih in državah, kjer in kadar bo za to zares resen povod. Končno menimo, da ni posebno resnih razlogov, ki bi ovirali ali onemogočali združitve predložene »premične terenske službe« s sedanjim aparatom straže ZN.

S temi pripombami in omejitvami in v skladu s njenim splošnim stališčem bo jugoslovanska delegacija podprla resolucijo o »premični terenski službi« ZN.

Glede predloga o »službi opazovalcev OZN« pa se zdi jugoslovanski delegaciji, da to vprašanje ni zadosti obdelano in da je daleč od oblike, ki bi bila zrela za glasovanje. Zdi se nam, da je problem opazovalcev ZN pri nadzoru izvajanja pogojev premirja, plebsitov in podobnih kočljivih ukrepov organov ZN, mnogo občutljivejši in zahteva mnogo natančnejše rešitve kot pa jo določa predlog resolucije. Ne samo verjetno, ampak skoraj gotovo je, da bi bila mnogo srečnejša rešitev tega vprašanja, če bi reševali vprašanje opazovalcev v vsakem določenem položaju in potrebi ad hoc in sicer na način, ki bi čim bolj zadovoljil prizadete stranke v sporu in organe OZN.

Pot, po kateri vodita Jugoslavijo KPJ in tov. Tito, je pravilna

poudarjajo jugoslovanski izseljenci v Franciji, ki so prepričani, da bo končno zmagala resnica

Pariz, 26. okt. (Tanjug). V pariškem industrijskem predmestju Argenteuil, kjer živi precej družin jugoslovanskih izseljencev, so se sestali jugoslovanski delavci-izseljenci. Vse izseljencev, ki so pred kratkim obiskali Jugoslavijo v sestavi delegacije, je opisalo svoje vtise in opažanja v domovini. S sešanka v Argenteuilu so jugoslovanski izseljenci poslali pozdravno pismo Zvezi sindikatov Jugoslavije in protestno pismo časopisu »Humanité«.

V pismu centralnemu odboru Zveze sindikatov Jugoslavije izjavljajo jugoslovanski izseljenci v Argenteuilu med drugim, da so se sestali zato, da bi si lišali resnico o Jugoslaviji od tovarišev, ki so se na lastne oči prepričali o pravilnosti poti, po kateri vodita CK KPJ in tovariš Tito naše narode.

V Italiji se polasčajo veleposestev ljudje brez zemlje

Rim, 27. okt. (Tanjug). Iz raznih krajev Italije prihajajo poročila o akcijah sindikalno organiziranih kmetijskih delavcev, ki so si začeli v protest proti nasilju veleposestnikov v mnogih krajih prisvajati veleposesniško zemljo. Največ zemlje so si kmetijski delavci in ljudje brez zemlje prisvojili v pokrajinah Cremona in Modena v severni Italiji in Catanzaro v južni Italiji, kjer so veleposesniki po končanih jesenskih delih odpušili vse poljske delavce ter s tem kršili pogodbe o obveznem prevzemanju delovne sile za melioracijska dela. Po nepopolnih podatkih so ljudje brez zemlje v pokrajini Catanzaro zasedli več kot tisoč hektarjev zemlje. V teh akcijah je sodelovalo v pokrajini Modeni več kot 30.000 poljskih delavcev.

V mnogih krajih so posredovali karabinerji in policijski motorizirani oddelki iz okolinskih pokrajinskih središč. Do najtežjih spopadov je prišlo v pokrajini Modeni, kjer je bilo po uradnem sporočilu ranjenih več oseb. Policia je zaprla veliko število delavcev, zlasti sindikalnih voditeljev. Samo v občini Mirandola so zaprli več kot 80

Proti pretvarjanju ozemelj, ki so pod varstvom, v navadne kolonije

New York, 26. okt. (Tanjug). V četrem odboru Generalne skupščine (za skrbništvo) so nadaljevali razpravo o problemu administrativnih uni.

Kakor je znano, so ustanovile kolonialne sile, ki jim je Organizacija Združenih narodov poverila varstvo nad določenimi ozemlji, tako imenovane administrativne unije in vključile ozemlja pod varstvom v skupno administracijo s svojimi kolonijami. Ozemlja pod varstvom so tako izgubila svojo proračunsko avtonomijo, svoje sodstvo in svojo upravo ter so podrejena kolonialnim upravam. Administrativne unije onemogočajo nadzorstvo Združenih narodov nad temi ozemlji, s čimer so prekršena tudi temeljna načela Ustanovne listine OZN, ki govorijo o razvoju odvisnih ozemelj v smeri pridobivanja samostojnosti in suverenosti.

Jugoslovanski delegat Slavko Fejč je obrazložil stališče vlade FLRJ do tega vprašanja in izjavil:

»Jugoslovanska delegacija je že o priliki obravnavanja pogodb o varstvu odločno nastopila zoper ustanavljanje administrativnih in drugih uni, ker je vedela, da bo ustanavljanje takih uni pripeljalo do dejanske priključitve ozemelj pod varstvom k bližnjim odvisnim ozemljem. Delegacija FLRJ še sedaj vztraja na stališču, da administrativne in druge unije onemogočajo, da bi prišlo do smotrnosti, ki ga podeljuje Ustanovna lista varstvu, ker namesto postopne in čim hitreje osamosvojitve narodov pod skrbništvom prihaja do njihovega popolnega podrejanja.

V protestnem pismu glavnemu uredniku časopisa »Humanité« izjavljajo jugoslovanski izseljenci v Argenteuilu med drugim:

»Obracamo se na vas in vas vprašujemo, kakaj pisate sedaj v »Humanitéju« neresnico o Jugoslaviji, kakaj nam in vsemu francoskemu delavskemu razredu prikrivate resnico o stanju v Jugoslaviji, kakaj v stolpcih »Humanitéja« ne poveste pravih vzrokov spora med ZSSR in FLRJ? Vprašujemo vas, kam vodi takšno pisanje in komu koristi? Mar krepitvi delavskega gibanja v svetu ali krepitvi imperialističnega bloka? Vi veste, da ni mogoče v zgodovini prikriti resnice. Resnica je vselej zmagovala in bo tudi prepričani, da bo zmagala tudi tokrat.

Po vsej severni Italiji so znova omejili porabo električne energije. Vsa industrijska podjetja morajo zmanjšati porabo električne energije še za 10% in raven svoje proizvodnje znižati v primeri z razdobjem maj-junij na 55%. Podobne omejitve so uvedli tudi za zasebno porabo. Razen tega bodo električni tok prekinili trikrat tedensko za 12 ur.

Rimski tisk poudarja, da bodo podobne omejitve uvedli še dni tudi v vsej južni Italiji, kjer je stanje električne energije zlasti kritično v rimski oblasti.

Več kot 65.000 grafičarjev v Italiji je izvajalo veliko zmago. Prisilili so delodajalce, da so sprejeli njihovo zahtevo za revizijo kolektivne delovne pogodbe. Pod pritiskom dva dni trajajoče splošne stavke v preteklem tednu in vrste stavk grafičarjev v vseh pokrajinah, so delodajalci sprejeli predlog Generalne konfederacije dela za začetek direktnih pogajanj.

Po vsej severni Italiji so znova omejili porabo električne energije. Vsa industrijska podjetja morajo zmanjšati porabo električne energije še za 10% in raven svoje proizvodnje znižati v primeri z razdobjem maj-junij na 55%. Podobne omejitve so uvedli tudi za zasebno porabo. Razen tega bodo električni tok prekinili trikrat tedensko za 12 ur.

Rimski tisk poudarja, da bodo podobne omejitve uvedli še dni tudi v vsej južni Italiji, kjer je stanje električne energije zlasti kritično v rimski oblasti.

Trgovinski sporazumi OSR s Francijo, Argentino in Venezuelo podaljšani

Praga, 26. okt. (Tanjug). Češkoslovaška vlada je za nadaljnje tri mesece podaljšala sporazum s Francijo o izmenjavi blaga.

Vlada je tudi sprejela dodatni predlog k trgovinskemu in finančnemu sporazumu med Češkoslovaško in Argentino ter odobrila podaljšanje trgovinskega sporazuma z Venezuelo.

V Angliji bodo naprtili delovnemu ljudstvu nova teža bremena

London, 25. okt. (Tanjug). Predsednik vlade Attlee je podal večeraj v Spodnjem domu ekspozice o vladnem programu »varčevanja« v okviru ukrepov za zatiranje inflacije in drugih posledic razvrednotenja. Izdatki proračuna bodo znižani za 25 milijonov funtov sterlingov, največji prihranki pa bodo doseženi na račun kapitalne izgradnje, kjer bodo investicije zmanjšane za 140 milijonov funtov. Subvencije v kmetijstvu bodo znižane za 6 izdatki za ljudsko prosveto za 5 milijonov funtov. Na drugi strani bo vojaški proračun v višini 800 milijonov samo simbolično zmanjšani za 30 milijonov funtov.

Attleejev program »varčevanja« je nov poskus, da bi finančne nezgode, ki so nastale z razvrednotenjem in političnim podrejanjem laburistične vlade koristim ZDA, naprtili delovnemu ljudstvu.

Avstrijski zunanji minister Gruber — ameriški agent

Dunaj, 25. okt. (Tanjug). »Berliner Zeitung« je objavil pred kratkim poročilo, da je bil avstrijski zunanji minister Karl Gruber dolga leta agent nemške obveščevalne službe, kasneje pa je postal agent ameriške obveščevalne službe.

Spričo tega poudarja »Tagblatt am Montag«, da pomeni molk avstrijske vlade o teh odkritjih dejansko potrjuje poročila »Berliner Zeitung«. Časopis nato poudarja, da so tirolski prvaki ljudske stranke dobavili avstrijski vladi izčrpano gradivo o nacistični preteklosti Gruberja. Po sebnna vladna komisija je leta 1947 pregledala te podatke in izjavila, da je Gruber na ministrskem položaju nezavezan, Časopis zahteva v imenu avstrijske javnosti od avstrijske vlade, naj pojasni, kakaj vsa ta dejstva skrivajo pred parlamentom in ljudstvom. Časopis zahteva tudi odgovor na vprašanje, ali je točno da je bila avstrijska vlada prisiljena na zahtevo ZDA pustiti Gruberja na svojem položaju kot ministra za zunanje zadeve.

PO SVETU

Pierre Emmanuel proti procesni burki v Budimpešti. Znani napredni francoski pesnik je prekinil vse stike s francosko Komunistično partijo. V svoji izjavi pravi, da se je zato odločil dan po razsodbi na budimpeštanskem procesu proti Raiku.

Izrael prosi Sovjetsko zvezo za kredite. Izraelski zunanji minister Moshe Sharett je sporočil, da je država Izrael prosila Sovjetsko zvezo za dolgoročno posojilo.

Stevilo stonje ameriških letalcev v Britaniji. Britanski letalski minister Henderson je na vprašanje neodvisnega laborista Platts Millisa o številnem stanju ameriških letalskih sil v Britaniji izjavil v Spodnjem domu, da je sedaj v Britaniji približno 7000 ameriških letalcev, izognil pa se je odgovoru na vprašanje, kdaj bodo zapustili Britanijo.

Britanski izdatki za vojsko. V svojem poročilu, ki ga je imel v angleški spodnji zbornici, je finančni minister Sir Stafford Cripps opozoril, da znašajo izdatki britanske vlade za vojsko 24% državne bilance ali 800 milijonov funtov sterlingov.

Ležišča svinca na Grönlandiji. Skupina danskih znanstvenikov je v vzhodnih predelih Grönlandije odkrila velika ležišča svinca. Cenijo, da vsebujejo preko milijon ton te kovine. Što tisoč argentinskih delavcev, ki delajo v ledenih in skladiščih, je proglasilo 24-urno stavko v znak protesta, ker jim hočejo povečati delovni čas.

24 mrtvih na političnem zborovanju. Bolivijski list »El Temporal« poroča, da je na nekem zborovanju liberalne stranke v mestu Cali prišlo do strahovitega pretepa, pri čemer je obležalo 24 mrtvih. Stevilo ranjenecv ni znano.

benke ima še poseben pomen za službetele znanstvenega oddelka Akademije za glasbo, ki bodo našli v njem pobudo za svoje nadaljnje delo in ne v zadnji vrsti za oddelek sam, saj je to že drugo tehtno delo — prvo je bila Zgodovina glasbe —, ki je izšlo po osvoboditvi iz vrst njegovega profesorkega zbora.

Zunajna oprema knjige je odlična (arh. inž. Marjan Rupar), prav tako tisk in papir, kar je v nemali meri zasluga Državne založbe in posebej njenega glasbenega oddelka, ki navzle tehničnim težočam in pomanjkanju surovin oskrbuje naš knjižni trg s kvalitetnimi deli. Gg

Zapiski

Pri izkopavanju v Minsku so našli na važne najdbe, ki osvetljujejo zgodovino tega mesta. V globini 5 m so odkopali skalne stene nekega templja, med drugim bakreno cerkevno posodje in knežje grbe iz XI in XII. stoletja. Pod glavnimi stenami templja so odkrili dve dobro ohranjeni hrastovi krsti. V eni teh krsti je bilo truplo nekega kneza. Na podlagi teh najdb sklepajo, da je bil na tem mestu Kreml starega Minska. Vse izkopane predmete so izročili Zgodovinskemu inštitutu beloruske Akademije znanosti.

Starinske najdbe. Na gori Kamirbur v Azerbejdžanu so v teku izkopavanja trdnjave Urartu iz 7. stol. pred našim štetjem. Urartu kraljevala namenska in stanovanjska poslopja njegovega dvora so že odkrili. V nekem otroškem grobu so našli nove

Zasedal je šesti plenem ljubljanskega mestnega komiteja KPS

Na 6. plenarni seji je ljubljanski mestni komitej KPS ugotovil, da so Osvobodilna fronta in množične organizacije Ljubljane dosegle pod vodstvom Partije letos izredno velike uspehe v graditvi socializma, pri čemer pa partijska organizacija še ni posvečala dovolj svoje pozornosti delu množičnih organizacij in se ni dovolj upoštevala njihove vloge za mobilizacijo širokih množic v borbi za socializem in za enakopravnost med državami. Da bi se odnos do množičnih organizacij popravil, je sprejel plenem mestnega komiteja KPS naslednje sklepe:

1. Partija se mora posluževati vseh oblik množičnih organizacij OF, Zveze borcev, AFZ, LMS, Ljudske prosvete, Ljudske tehnike, fizkulture, Rdečega križa in drugih za čim uspešneje aktivizacijo množic. Formirati je treba rajonske odbore Ljudske prosvete, Ljudske tehnike in rajonske fizkulture odbore.

2. Skrbeti mora za boljše aktivizacijo in notranjo učrvištev množičnih organizacij (OF, ZB, AFZ, LMS) v mestnem merilu po rajonih in terenih, kar mora ostati stalna oblika dela, ki bo krepila kolektivno odgovornost forumov za delo množičnih organizacij.

Soomeniki velike borbe in velikih ljudi

Za proslavo 30. letnice Zveze komunistične mladine Jugoslavije je Ljudska mladina Slovenije prevzela važno nalogo, da postavi vrsto spomenikov na veliko in težko našo borbo za najosnovnejše pravice in v počastitev spomina ljudi, ki so v tej borbi največje žrtvovale. Tako je CK LMS v tem mesecu že odkril spominsko ploščo partizanskemu pesniku Karlu Destovniku.

Kajuhu v njegovem rojstnem kraju, potem pa spominske plošče na Mali planini nad Kamnikom, kjer je bila državna konferenca SKOJ-a l. 1940, v Kočevski Reki, kjer je bil prvi kongres Zveze slovenske mladine, na Nanosu, kjer je vodil večjo bitko za Primorsko narodni heroj Janko Premrl, v Vočko, v Kočevniku nad Crnim vrhom pri Idriji, kjer je ta junak umrl, na Okroglem pri Kranju, kjer je s svojimi tovariši storil junaka smrt Stane Zagor, v nedeljo 30. t. m. pa bodo s spominsko ploščo počastili spomin naređnega heroja Made Sile v Težkih vodah pri Novem mestu, v Trbovljah pa bo spominska plošča obujala spomine na borbo mladih komunistov s prvo fašistično formacijo nekdanje Jugoslavije — z Orjuno leta 1924.

Po vzoru italijanskega fašizma je protiljudski režim nekdanje Jugoslavije, ki je jugoslovanske narode degradiral na »plemenca«, ustanovil in oborožil svojo oprilenco, ki jo je krstila za Organizacijo jugoslovanske nacionalne mladine (Orjuna). Najvažnejša naloga te fašistične oprilence je bila borba proti komunistom, ki so bili najodločnejši in tudi najvarnejši nasprotniki režima. Pri izvajanju te naloge so se orjunaši iz vse Slovenije zbrali za nohod v Trbovlje, kjer je bilo središče in žarišče slovenskega razvrednotenega proletariata, ki je čedalje bolj kljuboval vobznanje in zakonu o zaščiti države, ki je onemogočil javno delo vsem delavskim organizacijam.

Pohod do zob oborožene Orjune v Trbovlje je bil 1. junija 1924. V Trbovljah je fašistična organizacija našla peščico podrejenih in podkupljenih ljudi in razvije prapora nove trboveljske Orjune je bil povod velikega pohoda, ki je imel namen prepletni in potepati zavedno delavstvo rudniških revirjev. Na programu orjunaškega pohoda je bilo izvajanje in nasilje, ki bi se bilo izvajalo tudi v primeru, če bi bile delavske množice Trbovelj in okolice popolnoma smele. Pasivno pa delavstvo ni smelo biti in na čelo odpora so se postavili mladi komunisti, ki so 1. junija prišli v Trbovlje tudi iz Ljubljane in drugih krajev.

Ko so se kolone oboroženih orjunašev razporedile pred Rudarskim domom, je dala množica rudarjev in mladine izraz svojemu ogorčenju z vzklikom, naker so orjunaši po zgledu svojih vrstnikov v Mussolinijevi Italiji na-

3. Dvigati mora kader aktivistov množičnih organizacij s tečajji za globlje spoznavanje naše politične in gospodarske problematike. Seznanjati mora aktiviste z uredbami in ukrepi ljudske oblasti, predvsem z njihovo politično vsebino, in boriti se mora proti administrativnemu in birokratskemu izvajanju raznih nalog, v prvi vrsti pa gospodarskih.

4. Partija mora posvečati več pozornosti naši prosvetni politiki ter voditi skrb za vzgojo otrok tudi s pomočjo AFZ in LMS organizacije. Razvijati mora ljudsko prosveto v utrditvi ljudsko-prosvetnih svetov, s tečajji za dvig kadrov kulturno-umetniških društev in predvsem skrbeti za razvoj kulturno-umetniških društev v sindikalnih organizacijah.

5. Skrbeti mora za ideološko vzgojo množic, za dviganje delovne in revolucionarne zavesti, za izpopolnjevanje lika komunistov ter za krepitev borbe proti lažem in revizionizmu. Informirati mora študijskih krožnikov na terenu in v sindikalnih podružnicah ter skrbeti za pravo politično vsebino po ljudskih univerzah, v lokalnem tisku in v vseh oblikah ustne in nazorne agitacije.

valili na ljudstvo. V kratkem spopadu so padli trije orjunaški voditelji. Orjunaši pa so ubili štiri trboveljske rudarje, mnoge, med njimi žene in otroke, pa so ranili. Pred Rudarskim domom so padli: 27letni rudar Albin Fritz, 60letni rudar Jakob Osepek, 70letni upokojenec Ivan Rozin, 20letnega rudarja Franca Fakina pa so orjunaši postavili pred zid in ustrelili šele potem, ko so demoralizirali Rudniški dom. Med mladimi rudarji, ki so se neoboroženi uprli izvajanju fašistične Orjune, je bil tudi sedanjí predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko, skorejce, ki so prišli v Trbovlje iz drugih krajev, pa je vodil požrtvovalni revolucionar Franjo Vulič, čigar spomin bo tudi počaščen v nedeljo v Trbovljah.

Na sarajevski univerzi je sedaj 1249 študentov

Značilen primer in prepričljiv dokaz velikega razvoja in napredka znanosti in kulture v naši državi je univerza v Sarajevu, na katero ni bilo v nekdanji Jugoslaviji niti upanja. Ta univerza se je razvila v najkrajši dobi od prvega semestra visoke pedagoške šole, ki je bila odprta spomladaj 1946. V jeseni istega leta so odprli tudi medicinsko fakulteto, a v šolskem letu 1946-47 je začela delovati tudi pravna fakulteta. V naslednjem šolskem letu so v Sarajevu odprli novo visoko šolo pod imenom »Zvezna šola za pogodovanje«. Ta šola se je spremenila v agronomsko fakulteto. V šolskem letu 1947-48 pa je bila odprta gozdarska fakulteta. Letos je dobilo Sarajevo tudi dva odseka visoke tehniške šole: gradbeni in arhitektonski, pripravljeno pa je tudi že vse za filozofsko in veterinarsko fakulteto.

Na sarajevski univerzi je zdaj 1249 študentov in jih je od njih na medicinski fakulteti blizu 500, na agronomski okrog 300, ostali pa so razvrščeni po drugih fakultetah. Aktivni mladinske organizacije so na vseh fakultetah zelo delavni. Letos je bil ustanovljen tudi univerzitetni komitej Ljudske mladine. Učni uspehi so na vseh fakultetah prav dobri in tako je mlada sarajevska univerza zavzela važno mesto v borbi za vzgojo novih kadrov v socialistični domovini.

Ustanovitev geološke fakultete v Beogradu

Po odredbi vlade LR Srbije je bila beograjski visoki tehnični šoli priključena geološka fakulteta. Na novi fakulteti se bodo izobraževali visoko kvalificirani strokovnjaki za raziskovanje mineralno-surovinjske baze v naši državi.

Kakor z drugimi akcijami prostovoljnega dela, ki jih organizira OF, bomo tudi s pogorčovanjem oddijali gnusne napade na našo Partijo in naše narode

Nekaj novosti Narodne in univerzitetne knjižnice

- Bruhat G.: Cours de physique générale à l'usage de l'enseignement supérieur scientifique et technique. Optique. Paris 1947. (91145)
- Dravotvor A.: Filozofie a prirodovědecká poznání. 2. vyd. V Praze (1946). (89969)
- Dubnický J.: Univerzitní katedra v Praze. Bratislava 1948. (89962-7)
- Fanning L. M.: American Oil Operations Abroad. New York 1947. (89969)
- Gaffert G. A.: Steam Power Station. 3. Ed. New York 1946. (81149)
- Gardner W.: Chemical Synonyms and Trade Names A Dictionary and Commercial Handbook. 5. Ed. rev. by E. I. Cooke. London 1948. (91145)
- Gindin I. P.: Russkie kommerckie banki. Moskva 1948. (81145)
- Kan S. B.: Revoliucija 1918 goda v Avstriji i Germanii. Moskva 1948. (89974)
- Kráčský F.: Hodnota a skutečnost hamoru. Praha 1947. (89970)
- Kretovics V. L.: Problema pševetno polnočnosti hleba Moskva 1948. (81145)
- Krupskaja N. K.: Izbrannye pedagogičeskie proizvedenija. (Sostavili N. A. Konstantinov i N. A. Zinečev.) Moskva 1948. (81145)
- Mencel V.: Sifedovská města na Slovensku Bratislava 1948. (II 54131-25)
- Oseký F.: Zbožňalství při věrochých eukurovnick. V Praze 1947. (89980)
- Pisák M.: Počátky básnické školy 814. roků. Bratislava 1948. (II 54131-25)
- Popelová J.: Th studie z filosofie dějin Pševetno k problematice hříti a děti V Praze (1947). (89969)
- Radar System Engineering. Ed. by Tonia N. Ridenour. New York 1947. (91151)
- Smilauer V.: Vodopis starého Slovenska. Praha 1932. (II 54131-9)

KULTURNI PREGLED

KNJIGA O RISTU SAVINU

Se praden je minilo leto dni po Savinovi smrti (18. XII. 1849), je izšel v DZS njegov življenjski opis. Ki ga je napisal dr. Drag. Cvetko, profesor znanstvenega oddelka Akademije za glasbo. Od mnogih tujezinskih del te vrste se razlikuje Cvetkovo po tem, da neče biti ne poučno, ne pripovedno, ampak da skuša čim objektivneje podati odnos med individualnim razvojem skladatelja, njegovim delom in dobo, v kateri je živel. Njegovo ceno povzdiguje tudi to, da nam ne prikrija slabosti in ne poudarja le dobre strani kakor posmrtnice, ampak nam nepriestorno prikazuje lik tega glasbenega tvorca, nam ga človeško približa in v vsestransko osvetli, tako da si lahko bralec sam ustvari njegovo pravo podobo.

Avtor je razdelil stvarno na šest poglavij. V prvem obravnava skladateljevo poreklo. Šolanje, prve glasbene poskuse, vojaško službovanje (Banjaluka, Sarajevo, Praga, Premysl, Dunaj) ter začetke njegovega glasbenega študija v Pragi in na Dunaju. V naslednjih štirih njegovo skladateljsko delovanje, v zadnjem nam podaja posnetek njegovega dela in vpliv njegovega ustvarjanja na slovensko glasbo. Knjigo zaključuje resumé v francosčini, seznam Savinovih del, urejen kronološko in po izvalnih sestavih, ter seznam imen, ki so v zvezi s podajanjem.

Savinovo skladateljsko delovanje je razdeljeno v štiri ustvarjalna razdobja. Prvo (1841—1847) zajema dela (samospje, klavirske, komorne, orkestralne in zborovske skladbe ter dramske scene Poslednja straža), ki so nastala za časa njegovih kompozicijskih študij in vojaškega službovanja na Dunaju, v Pragi in Varaždinu, kakor tudi iz njegovega sodelovanja pri Novih akordih. Drugo (1847—1848) opera Lepa Vida. Njene predelave ter Plesno legendico, tretje (1848—1849) prvenstveno operi Gospodarski sen in Matija Gubec, četrto (1849—1850) pa dela (večinoma zborovske skladbe), ki so nastale po njegovi nastanitvi v Zalcu. Ta sistemizacija, ki se smiselno nanaša na stilne posebnosti Savinovih skladb, nam nazorno kaže tudi skladateljevo storilno krivuljo, ki narasča do tretjega razdobja, medtem ko se v četrtem umiri. Kakor pri glasbenem stopnjevanju (accelerando), se razdobja do tretjega postopoma krajšajo. Tretje, ki predstavlja višek skladateljeve ustvarjalnosti, je najkrajše, četrto, v katerem izven Savinovo delo, pa najdaljše.

Ne v sistemizaciji ne v ostali razporeditvi stvarne se ni ravnal avtor po znanjih, preizkušenih vzorih. Obstaja neka slabost za biografika dela, po kateri se življenje, osebnost in umetniška delavnost obravnavajo v ločenih poglavjih, okolje, v katerem je skladatelj živel in živel ter družbeni odnos pa se preidejo ali komaj omenjajo, kakor bi ne bili v nobeni zvezi z njegovim delom. Takšna razporedba je malkovna in lažja pisati delo, ker se mu ni treba ozirati na več čimteljeve hkratnosti. Podaja nam pa umetnika razkosanega, tako da si je težko sestaviti njegov lik. Avtor se ni držal te šablone. Prikazal nam je umetnikovo ustvarjanje ne le kot izraz njegovih osebnih stremeljenj, hotenja in snovanja, ampak v tesni povezavi z njegovim okoljem in družbenimi razmerami. Opisal nam je glasbene razmere, ki so takrat vladale pri nas, tla, ki so jih našla pri nas njegova operna dela, novodobne glasbene struje, s katerimi se je seznanil in prijateljski krog, ki ga je obdajal. Pokazal nam je Savina, kako si je utiral svojo pot, odločnega, sprejemljivega za vsako novost in progresivnega do zadnjega diha. V Savinovo življenjski razvoj je vpeljal njegova dela, analize njegovih oper in libretov, jih organsko povezal s prejemljenimi čimtelji ter nam dal točen vpogled v način Savinovega ustvarjanja in v sredstva ki jih je pri tem uporabljal.

Ko našli glasbeni literaturni, ki je, izjemski Skerjancove študije o Adamu, njegove Lajčeve članke in nekaj krajših monografskih spisov drugih avtorjev, je precej neobjavljena, predstavlja ta življenjski znaten prispevek. Navzile temu, da je vseskozi znanstvenega značaja, ni pisen v suhih besedah, temveč v lepem sočnem jeziku, tako da je razumljiv in dostopen tudi neustrokovnjakom. Razen za glas-

Usak okraj naj se vpraša, kako je z njegovim odkupom krompirja

Uspehi pri odkupu žita v Sloveniji so okrajne in krajevne ljudske odbore uspevali in jih skorajda zapeljali v napačno miselnost, da bodo prihodnji odkupi tekli gladko sami od sebe. Pri odkupu krompirja se je to pokazalo tako pri ugotavljanju hektarskih donosov kakor tudi pri odkrivanju utajenih površin in pri obremenjevanju gospodarstev.

Ti splošni pojavi prihajajo prav posebej do izraza v okrajih, ki so v pridelku krompirja od nekdanj visoko aktivni. Eden izmed takih okrajev je ptujski okraj.

Osnovna napaka je zagrešiti okrajni ljudski odbor že spomladaj. Povelje kar odkrito: Tovariši na kmetijskem poverjenstvu in člani izvršilnega odbora, ki so se takrat zadovoljili s tem, da so posadili kmetije s krompirjem komaj 71,4% tistih površin, ki bi po planu morale biti zasajene, so pokazali, da ne razumejo pomena planiranja v kmetijstvu in da so se dali zavesti od spekulantskih kmetov, katerim ni do tega, da bi sadili oz. sejali kar pride v poštev za obvezno oddajo.

Zaradi te prve napake bi bilo pričakovati, da se bo okraj trudil vsaj delno izravnati nesorazmerje med planiranim in dejanskim posajenimi površinami s borbenim odkrivanjem utajenih površin. V nasprotju s tem je pokazal okraj pri tem delu naravnost nerazumljivo neodgovornost, ob kateri je treba reči, da mu je menda vseeno, kje bo vzel tiste količine krompirja, ki bi bile morale zrasti na onih 28,6% površin, ki so v nasprotju s planom izgibile neznanost.

Okrajni ljudski odbor je imel še eno možnost za vsaj delno izravnano razliko in sicer s pravičnim ugotavljanjem hektarskega odnosa. Tudi v tem oziru je bilo storjeno v okraju malo, in še to slabo ali napačno. Napake pri ugotavljanju donosa so bile in so še danes zelo velike. V komisije so se vrinili spekulantski elementi, ki so ugotavljali najnižje donose. Tako so Cirkovci v treh izkopih ugotovili donose, ki dajo povprečno komaj 6000 kg na hektar. In to v Cirkovcih! Okrajna komisija je popravila ta nemogoči donos kar dobro na povprečno 14.500 kg na hektar. Se bolje so se odrezali v Slavičinih. V tem krajevnem odboru so izračunali donos tak ukrasov v skladu z lastnimi potrebami, da ni ostal na koncu konca za obvezno oddajo niti kilogram krompirja.

Pri popravljanju predlogov krajevnih komisij za ugotavljanje hektarskih donosov pa je zagrešila okrajna komisija tudi napake. Na primerih Formin, Gajevci in Gorisčnice je možno dokazati, da je določila Gorisčnici, ki ima elabso zemljo, za minimalni donos pri delez, ki predstavlja v Gajevcih in Forminu z boljšo zemljo zgornjo mejo donosa. Tako si je možno razlagati velike razlike, ki so med plani odkupa krompirja, kakor jih ima za posamezne krajevne odbore okraj, in plani, ki so jih krajevni odbori dali na poverjenstvo za državne nabave kot svoj predlog. Pri tem so nekateri krajevni plani nižji od okrajnih, nekateri pa presegajo okrajne planse. Slednja ugotovitev velja za Hajdino, Gajevce, Podvince, Srečiče in nekatere druge. Taki primeri dokazujejo na eni strani res brezglavo planiranje na okraju, na drugi strani pa nam povedo, koliko več krompirja je dejansko možno odkupiti, kajti z gotovostjo se lahko trdi, da so tudi v krajevnih odborih, ki so predlagali višje planse, ti plani prentkani. Nekaterim ljudskim odborom kot Po-brežju, Lancovi vasi, Dornavi in Slavcu pa je treba reči, da jim s prebranimi nizkimi predlogi planov za odkup krompirja na njihovem področju ne bo uspelo, zavirati okrajni ljudski odbor, ki mora takim dokazati, da so njihovi predlogi najhujši oportunitizem, ki ima namen škodovati skupnosti.

Glavna direkcija za odkup poljedelskih pridelkov in krme v Ljubljani poziva vsa republiška in okrajna odkupna podjetja, da poskrbe za nakladanje krompirja v nedeljo, 30. t. m. Vagoni bodo na razpolago. Zaradi delovne sile se naj povežejo podjetja z odbori sindikalnih podjetnic in z okrajnim odborom ter z vaškimi odbori Fronte, ki imajo nalogo mobilizirati prostovoljce za pomoč pri nakladanju.

Ljudska prosveta

Kulturno življenje v coni B

Ljudska oblast je po vojni našla staro dediščino v kulturnem življenju slovenskih in hrvatskih Istranov. Slovenske in hrvatske vasi so bile brez sol. Kar je bilo otrok pod desetletjem, so bili nepismeni. Treba je bilo povzeti vso skrb graditvi novih kol, vzgoji učiteljev, obnovi prosvetnih društev. Ljudska oblast je pridela po vseh vaseh tečaj za nepismene, tečaje za splošno izobrazbo, strokovne tečaje iz kmetijstva itd.

Po starih letih trdga in vztrajnega dela so se pokazali prvi veliki uspehi. V koprskem okraju ima skoraj vsaka vas svoje prosvetno društvo, tako da jih je danes 33 s 3279 člani. Imajo 13 pevskih zborov, 4 godbe, 14 gledaliških društev ter 23 knjižnic. V hrvaškem delu istre imajo 29 prosvetnih društev, 14 igralnih društev in 7 godb. Letošnji festival hrvaške kulture v Bujah je pokazal velik dvig kulturne rasti istriških Hrvatov. Ob skupnih nastopih in tekmovanjih se je razvila prosvetna družstva, se izpopolnjevali pevski zbori, igralne družine in roklozne skupine. Letos so imela društva že več skupnih nastopov najprej spomladaj ob zaključku Prešernovih proslav in v jeseni ob proslavi obletnice ustanovitve prve kmečke obdelovalne zadruge v Pušah ter tekmovanje igralnih skupin sredi septembra v Vanganelu. Letošnji tečaj za režiserje je obiskovalo 15 tečajnikov, tečaj za zborovodje pa 11 tečajnikov. Dobre igralne družine imajo v Vanganelu, Češnjah, Kortah v Maliji, Smarjah, Pušah, Dekanih in v Ospu. Veliko delo pa kulturno-prosvetnem področju je opravilo Slovenski

In končno: sezname gospodarstev, za dolžni za obvezno oddajo krompirja, ki so jih poslali krajevni odbori na poverjenstvo za državne nabave, so polni najbolj grobih napak. Za primer naj zadošča seznam Zgornje Pristave, ki vsebuje samo 26 gospodarstev. Lastne potrebe niso izračunane pravilno pri pravi nobenem gospodarstvu. Namesto 200 do 250 kg je priznaval krajevni odbor kmetovalcem za pitanje enega prašiča kar 300 do 350 kg in tudi več. Cestnik Mariji iz Popove št. 12 je priznal krajevni odbor za pitanje dveh prašičev celih 1750 kg tako da bi bil samo pri tem gospodarstvu odkup za 1250 kg manjši. Takih napak je polno v seznamih večine krajevnih odborov, kar silno otežuje delo na okraju in zavlažuje izdajanje odločbe o obvezni oddaji oz. zahteva popravke in nove odločbe. Vsekakor je naloga okrajnega

Zakaj bodo preieli nekateri potrošniki živilske nakaznice z zamudo

Dosedanji način razdeljevanja živilskih nakaznic nam je odkril mnoge nepravilnosti: vodstva podjetij so si često ustvarjala zalogo živilskih nakaznic, ker so mnogokrat zahtevala večje število nakaznic kot pa so imeli dejanske zaposlenih delavcev in uslužbencev. Druga podjetja pa so na primer v mesecu oktobru predložila pomanjkljive sezname, tako da so zaradi površne in malomarne evidencije o zaposlenih delovni sili prejeli mnogi upravičenci živilske nakaznice z zamudo.

Da se vse te napake odpravijo in omogoči vsem upravičencem pravočasni prejem živilskih nakaznic, je bila 13. t. m. konferenca na ministrstvu za delo, na kateri so dobili vsi resori navodila, kako in kdaj morajo zbrati podatke o upravičencih do živilskih nakaznic. Do 19. t. m. so morali pripraviti sezname vsi obrati, direkcije itd. republiškega pomena svojim matičnim resorom, ti in zvezna podjetja pa jih dostaviti do 20. t. m. ministrstvu za delo. Za vsa ostala podjetja, obrti in dejavnost lokalnega značaja pa so morale napraviti sezname okrajne planske komisije in jih izročiti v istem času oblastnim planskim komisijam.

Cepnav so bila navodila jasna, je ministrstvo za delo pri pregledu seznamov potrošnikov ugotovilo nekatere nepravilnosti.

Tako direkcija za odkup živine sploh ni napravila seznama potrošnikov po krivdi tov. Jelencičev, ki je bila za to zadolžena. V veliki meri pa so krivda tudi vodstva centrale za odkup živine Postojna—Prestranec, centrala v Mariboru in Ptuj, kjer so dostavile pomanjkljive podatke ali pa jih sploh niso poslali. Centrala za odkup živine v Mariboru je na primer poslala kar tri poročila o stanju delavcev za dan 10. oktobra, a vsa tri različna. Nastane vprašanje, kako naj ministrstvo za državne nabave izdela seznam uslužbencev, da bodo prejeli pravočasno nakaznice.

Zelezniška direkcija v St. Petru je poslala seznam 4 dni kasneje, zato pa bodo prejeli njeni uslužbenci živilske nakaznice šele okrog 10. novembra. Najzanimivejši primer pa je v rudniku Idrija. Vodstvo rudnika kljub pisnim, telefonskim in telegrafskim intervencijam ni poslalo do 26. oktobra niti seznama, niti ni odgovorilo.

Prav tako je odgovorni uslužbenec na univerzi poslal ministrstvu za kulturo in znanost seznam, v katerega pa ni vpisal 151 delavcev in uslužbencev, gledališče je pozabilo na 15 svojih uslužbencev; na ministrstvu samem pa so izpustili ves kolektiv umetniške zadruge, nekaj svojih uslužbencev, uprava za materialno

obdoba, da take napake popravijo in predpiše vsakemu pridelovalcu krompirja obvezno oddajo, ki ustreza njegovi zmogljivosti.

Ne samo za ptujski okraj, za vse okraje v Sloveniji velja, da je treba na vsak način izpolniti plan odkupa krompirja, ki se naslanja na plan spomladanske sadije. V ptujskem okraju ugotovljene napake veljajo pač za vse okraje, s to razliko, da za nekatere večji, za druga v manjši meri. Vse te pomanjkljivosti je treba odpraviti, pa čeprav bi morali opraviti vse delo še enkrat. Obenem pa nalagajo te ugotovitve okrajnim in krajevnim ljudskim odborom ter kmetovalcem dolžnost, da mislijo že pri setvi na odkup in da opravijo sedaj jesensko in nato spomladansko setev po planu tako, da v prihodnje setev in odkup ne bosta ločeni stvari, temveč neločljiva celota.

oskrbo pa je pozabila na študentsko menzo.

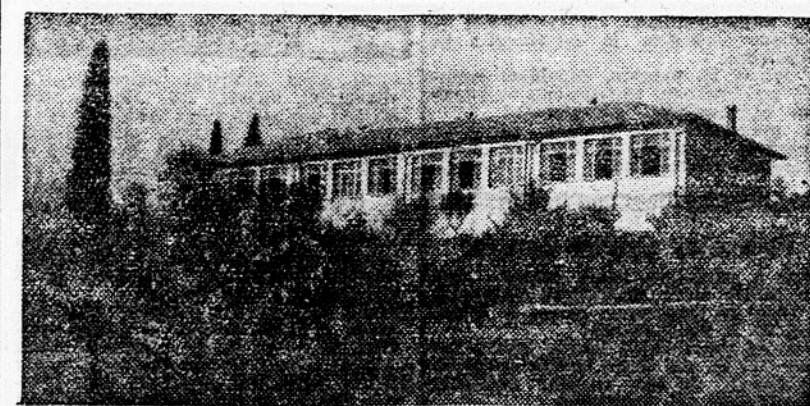
Kako nujno je razdeljevanje živilskih nakaznic na podlagi planskih kvot delovne sile, pa je primer pri organizacijskih enotah ministrstva za kmetijstvo, kjer je na državnih posevstvih 37 delavcev preveč na podlagi operativnega plana delovne sile. Tako je na posestvu Poljše pri Jesenicah kar 17 ljudi preveč, ta presežek pa vodstvo posestva do sedaj ni izkazalo.

Značilen primer je tudi pri direkciji elektrogospodarstva, ki nam dokazuje, da vodstvo vodi prav slabo evidenco o svojih delavcih. Podatke o svojih zaposlenih so iskali pri statističnem oddelku ministrstva za delo, pa tudi tedaj so iz seznama izpustili 10 delavcev delavnice v Crnučah. Nujno je, da se direkcija resneje zavzame za evidenco o svojih delovnih močeh, da pa tudi prične izpolnjevati predpisane obrazce »MINRADA« in jih v

Še nekaj podjetij in ustanov, ki niso poskrbele za živilske nakaznice svojih delavcev

Ljudje, ki čitajo časopise, kakor je treba, so ta mesec že pet in dvajseta ugotovili v naših dnevnikih obvestilo ministrstva za trgovino in prekrbo, s katerim opozarja to ministrstvo v sporazumu z Narodno banko oblastne, okrajne in krajevne ljudske odbore ter podjetja in ustanove, da se s 25. t. m. začne delitev nakaznic za mesec november. Tega obvestila se je marsikdo razveselil, saj si je moral reči, da v novembru z delitvijo nakaznic ne bo težav in da bo takoj prvi dan v mesecu lahko razpolagal z živilsko nakaznico.

Na žalost je treba delavcem in uslužbencem nekaterih podjetij reči, da je njihovo veselje prazno in to samo zaradi malomarnosti in brezdušnega odnosa, ki ga imajo vodstva njihovih podjetij do tega, ali bodo dobili nakaznice pravočasno ali ne. Takoj prvi dan razdeljevanja teh nakaznic se je namreč pokazalo, da je nekaterim podjetjem in včasih celo državnim in državnim podjetjem, poleg tega pa ustvarjajo pogoje za nepotrebnost nezadovoljstvo med svojimi delavci in nam

Nova šola v Momjanu

odpreti nove čitalnice. Veliko kulturno-prosvetno delo bodo opravili družni domovi, ki jih grade v vseh večjih vaseh istrskega okrožja. V letu 1948/1949 so bile v Kopru 3 slikarske razstave z deli slovenskih umetnikov.

Ze ta pregled kaže, kako raste zanimanje za kulturno-prosvetno delo, za izobraževanje in kako osvaja knjiga in prosveta tudi najmanjšo istrsko vas in kako hočejo stari in mladi nastopiti, kar jim je dolgoletna fašistična okupacija nasilno vzela.

Največji uspehi so na področju šolstva. Po osvoboditvi je bila večina šol poženih in oropanih ali porušeni. V koprskem okraju sta bili l. 1945 dve učiteljski, dvojne ali troje dijakov. Šolski otroci pa je že več let brez pouka. V nekaterih vaseh so si domačini sami postavili osnovne šole še med narodno-osvobodilno vojno. V Češnjah pri Kopru so fašisti ubili istrski partizanski učiteljski, ki je, izvoljena od ljudstva, poučevala otroke v svoji vasi. Po osvoboditvi so vse istrske vasi nestrpno pričakovale učiteljev. Vrnili so se domačini, ki jih je izgnala Italija, prišli so učitelji in učiteljice iz drugih osvobojenih okrajev, obenem pa so rasli že novi kadri na tečajih in učiteljskih. Koprski okraj ima danes 35 šol z okrog 3000 učenci, 22 učiteljev in 57 učiteljic. Nove šole so zgradili v Marezigah, Izoli in Smarjah. V Kopru grade veliko italijansko-slovensko osnovno šolo. Istrski Hrvati imajo 36 šol in 53 učnih moči. V Bujah in v Portorožu sta glasbeni šoli. Hrvatska gimnazija v Bujah: za katero grade novo poslopje, ima 112 dijakov, slovenski gimnazij v Kopru in Portorožu ter učiteljske v Portorožu pa imajo 478 dijakov. V Skočjanu pri Kopru je kmetijska šola za Slovence in Italijane. Tu se vzgajajo bodoči kmetijski

ZA VIŠJO DELOVNO STORILNOST V KMETIJSTVU

4 norme v enem dnevu ob trgatvi na Placu

Ne pomnijo na Placu trgatve, karšno imajo letos. Letos delajo brigade po novem, Sirotnovičevem načinu in pri tem žanjejo delovne uspehe, kakršnih doslej še niso dosegli. Prvi je začel brentać Janez Lanšček, trikratni udarnik in odlikovanec z Redom dela I. stopnje. Norma je bila 40 brent dnevno. Lanšček jih je znosil prvi dan 148 in prekoračil normo za 270%. Njegovi dve desetini sta natrgali 4440 kg grozdja; norma za trgatve za posameznika je 200 kg. Tako je torej vsak posameznik njegovih dveh desetini dosegel 111%. Vse grozdje teh 19 trgavcev pa je znosil Janez Lanšček sam. V 9 urah je znosil 148 brent.

Drugi dan se je za tekmovalca navdušilo še več tekmovalcev. Tekmoval je tudi Stefan Lanšček, mladinec, ki se je vrnil z avtoceste. Znosil je v 9 urah 146 brent, pri čemer je dosegel 365%

norme. Trgati pa so dosegli drugi dan tekmovalca 136% norme.

Naslednji dan je zajelo tekmovalce obe brigadi. V prvi brigadi so tekmovali vse desetine. Dve desetini sezonskih delavcev (21 ljudi) sta natrgali 8070 kg grozdja, pri čemer je odpadlo na posameznika 384 kg, kar znaša 192% norme. Tovariši Franc Kavas, brentać, je v 9 urah znosil 148 brent in s tem dosegel 370%. Kot najboljši brentać pa se je izkazal Janez Lanšček, ki je v 6 urah znosil 121 brent, pri čemer je dosegel 458% dnevnega delovnega plana ter s tem prekoračil vse dosedanje rezultate.

Tri desetine, ki jih sestavljajo vinčarji, so se združile. V teh so tudi žene z malimi otroki, ki delajo le 7 ur na dan ter so se ure preračunale tako, da je v teh treh desetinah tekmovalo po 9 ur 15 ljudi. Natrgali so 5400 kg grozdja in je prišlo na posameznika 360 kg ali 180% delovnega plana. Desetari Jože Faneli je v 9 urah znosil 124 brent ter s tem dosegel normo s 310%. Pomagač Konrad Merc je v 4 in pol urah znosil 56 brent ter dosegel 282%.

V II. brigadi sta tekmovali dve desetini, ki sta natrgali 3900 kg grozdja ter dosegli normo s 150%. Tov. Ivan Mahenič pa je znosil 139 brent, pri čemer je dosegel delovni plan s 325%.

Tekmovalce se bo nadaljevalo do konca trgatve.

Uspehi na državnem posestvu v Jeruzalemu

Dne 21. t. m. ob 7. jutraj je začela na državnem posestvu v Jeruzalemu desetina 16 delavcev, ki jo vodi deseter Vinko Vogrinec, tekmovalce v trgatvi grozdja. Razdelila si je delo tako, da ni šla nobena minuta v izgubo in da se je delovna storilnost čim bolj dvignila. Uspeh se je kmalu pokazal. Ze proti 12. uri se je vsa skupina približala izpolnitvi dnevnih norm. Ob koncu deveturnega delovnika pa je bil rezultat naslednji: enajst trgavcev je nabralo 5984 kg grozdja in so tako presegli dnevno normo za 81,3%. Brentać sta znosila 272 brent in presegla dnevno normo za 126%. Tov. Vinko Vogrinec je razložil 5984 kg grozdja in presegel dnevno normo za 99,4%. Tov. Stanko Graf je znosil v min 277 brent in tako presegel dnevno normo za 126%. Pri mljetu grozdja je Stanko Ivanuš dosegel 5984 kg in presegel dnevno normo za 99,4%.

Sirarna na Vrhniki spet obratuje

Vrhniki sir, ki slovi celo v inozemstvu, ima dolgo zgodovino. Sirarno na Vrhniki je ustanovil l. 1904 kaplan Jušnik, ki je zaradi svoje svobodomiselnosti in naklonjenosti ljudstvu kmalu prišel v »konflikt« z višjimi cerkvenimi oblastmi ter je umrl zapuščen, v veliki revščini, v neki hribovski vasi. No, čeprav škofu ni bil povšeči, pa se ga Vrhniciani še danes radi spominjajo. Sirarna je bila last vseh vrhnških mlekarjev.

Okupacija je spravila Vrhniciane ob sirarno. Okupator jo je nekake čase uporabljal za svoje vojske. Ker pa Vrhniciani niso hoteli nositi dovolj mleka, jo je pozneje zaprl. Tako so bili Vrhniciani za dolgo dobo od svojo sirarno. Celih osem let je prazno poslopje samevalo sredi Vrhnike. Skoraj so pozabili nanjo. Na pobudo vrhnških Zveze borcev so pred dvema mesecema sirarno zopet odprli. Veliko za sluz ga to ima Alojzij Setinec, sirarno pa sta z največjo skrbnostjo obnovila, očistila in pripravila za delovanje najboljša vrhnška sirarja Stanovnik in Modrijan. Sirarno je prevzel okraj Ljubljana-okolica, pa bo postala kmalu republiškega značaja.

To je bilo leto v septembru. V dveh mesecih je sirarna že vidno napredovala.

Gozdovi so zaklad v narodnem gospodarstvu, zato posvetimo vso skrb negi in dvigu gozdov! S pogorovanjem bomo preprečili hudournikom in vetrovom odnašanje zemlje

Primeri okrajnih festivalov (Slovenska Bistrica, koroski v Slovenjgradcu, teden Ljudske prosvete v Ptuj, Radgona) kažejo predvsem to, da je na vasi izredno močno zanimanje za najrazličnejše panoge kulturno-prosvetnega življenja. Posebno koroski festival, ki se ga je udeležilo okrog 8000 ljudi iz slovenjgradskega okraja (le-to je v kulturno-prosvetni dejavnosti najslabši v oblasti) govori o tem, da bi sodelovanje množičnih organizacij v kulturno-prosvetnih vprašanjih na vasi pripomoglo k stalnim lepim uspehom.

Okrajne organizacije Ljudske prosvete se v tem času pripravljajo na izobraževalne tečaje, ki jih bo v oblasti obiskovalo skupno 11.000 vaščanov. Posebno pozornost posvečajo analifabetičnim tečajem, ki naj bi letos popolnoma odpravili nepismenost v oblasti.

Ptujski okraj se je doslej najbolje pripravil za izobraževalne tečaje, ki bodo v 35 šolskih centrih in v 5 obdelovalnih zadrugah. Mladinska organizacija se je obvezala, da bo poslala v tečaje 1500 svojih članov, medtem ko je predviden plan za ves okraj 1300 udeležencev. Skupno bo obiskovalo tečaje v ptujskem okraju 2500 vaščanov, s čemer bo plan presežen za 136%. Seznam predavateljev je doleten. Sestavljajo ga poleg učiteljev in aktivistov tudi predsedniki ali člani okrajne zveze kmetijskih zadrug, živnodravnikov itd.

Prav dobro se je pripravil tudi okraj Polčane, kjer že povsod delajo komisije za izvedbo izobraževalnih tečajev. Le-te so že sestavile točne sezname udeležencev izobraževalnih tečajev. Posebno pozornost so posve-

Tudi mizarji tekmujejo za višjo delovno storilnost

Preteklo nedeljo so v Ljubljani tekmovali delavci podjetja »Stavbeno mizarstvo«. Delo so si organizirali tako, da je strokovni delavec, ki dela pri stroju, uporabil vse delovni čas za delo, ki zahteva njegovo strokovno usposobljenost, prinašanje, merjenje in odnašanje lesa pa so opravljali pomožni delavci.

V strojni delavnici je France Horvat presegel normo za 414%, Jože Fijel za 376%, Tone Rožina za 346%, Vojko Pavlič pa za 333%. Odlikovali so se tudi najstarejši delavci podjetja, Bizovičar, Bezljaj in Ferpar, ki so izpolnili normo 350%. Od brigad je najboljši uspehe dosegla Vrhovčeva brigada, ki je dnevno nalogo izpolnila 400%.

Posvetovanje voditeljev mladinskih radijskih oddaj

V Beogradu je bilo posvetovanje voditeljev mladinskih radijskih oddaj, katerega so se udeležili predstavniki CK Ljudske mladine Jugoslavije in Ljudske mladine posameznih republik, Zveze književnikov, Zveze prosvetnih delavcev, ministrstva za znanost in kulturo, Društva pedagogov in Radia Beograda. Iz poročila, ki je bilo podano na posvetovanju, je razvidno, da so se mladinske radijske oddaje v zadnjih dveh letih tesno povezale z življenjem in delom mladinske organizacije. Mnogo so pripomogle, da se je naša mladina seznanila z zgodovino borbe in dela naše Partije, naših narodov in naše mladine pri graditvi socializma, hkrati pa so tudi uspešno vplivale na vzgojo naše mladine. Posebno važna naloga mladinskih radijskih oddaj je razlaganje povodov in bistva spora med VKP (b) in Komunistično partijo Jugoslavije.

Pismo administrativno kaznovanih oseb

Skupina administrativno kaznovanih oseb, ki dela sedaj na avtomobilski cesti, je poslala pozdravno pismo Narodni milici podjetja »Mernera«, kjer so bili ti kaznovani prej na delu. V pismu se zahvaljujejo Narodni milici za vso pomoč in naklonjenost in obljubljajo, da se bodo čisto borili za zmago socializma v naši državi ter za poljšče in srečnejše življenje naših narodov. Obljubljajo tudi, da bodo odločni in neizprosnosti v borbi zoper informacijsko gonjo in zoper vse, ki z lažjo in zločinskim delom skušajo ovirati graditev socializma v naši državi. V pismu tudi zatrjujejo, da bodo pred vsimi našimi narodi in pred vsem svetom dokazovali svojo vdanost do naše slavne Partije in tov. Tito.

v. Zaenkrat izdeluje emendolski sir (švicarski), jazon sir ter maslo. Kmalu pa bo izdelovala tudi topljen sir. Emendolski sir poznamo kot velike okrogle hlebce, skoraj trde, tuknjačave, in seveda polnomastne. Jazon sir pa je v okroglih skatlicah, zavit v stanjoli papir v obliki trikotnikov. Emendolski sir delajo iz mleka planinskih krav.

V sirarni naredijo dva hlebca po 83 kg na dan. Zato potrebuje 1800 litrov mleka. Proizvodnja emendolca zaenkrat še ne dosega predvojnega proizvodnje. Jazon sir delajo iz ostalih vrst sira, ki ga dobivajo iz vseh krajev Slovenije. To je sir, ki ima kakšno napako v skorji, obliki in podobnem, drugače pa je zdrav. Dnevno ga naredijo 30 skatel, to je veliko več kakor pred vojno. Sir prevzema ministrstvo za državne nabave, ki ga pošilja zdraviliščem, okrevališčem in bolnišnicam.

Obnova vrhnških sirarne pa ni samo lokalnega pomena; vključuje se v načrtno pospeševanje sirarstva po vsej republiki. Ministrstvo za državne nabave namerava prihodnje leto povečati sirarne v Bohinju, Stični, Murski Soboti ter urediti več novih. Proizvajale bodo velike količine prvostinskega sira.

till analifabetičnim tečajem, ki jih bo v okraju 10 — največ v pohorskih predelih (Smarno na Pohorju, Kunigunda, Oplotnica).

Tudi v lendavskem okraju so postavili krajevne komisije. Tečaje bo obiskalo 1270 udeležencev.

Najslabša v mariborski oblasti sta okraj Maribor-okolica in Slovenjgradec, kjer so priprave za tečaje malenkostne.

V pripravah za kongres Ljudske prosvete so se nekatere okrajne organizacije obvezale, da bodo ustanovile več novih kulturno-umetniških društev po vaseh. V ptujskem okraju jih je bilo doslej deset, ustanovili jih pa bodo še enkrat toliko po planu, ki so si ga sami določili. Prav tako bo v murskosloboškem okraju število teh društev naraslo na 20. Posebno lendavski in murskosloboški okraj se bosta v tem času bolj ukvarjala z madžarskim in cigansko manjšino, oživela bogato folkloro in stare ljudske običaje, ki so v teh predelih še lepo ohranjeni. Seveda se bodo morale za stvar zavzeti Fronta in njene množične organizacije, ne pa celo dopustiti, da obremenjujejo prosvetne kadre z različnimi popisi in drugimi administrativnimi opravili (Radgona, Ljutomer).

V tem času urejajo tudi knjižnice; doslej je bilo v več vaseh pa tudi v Mariboru po več knjižnic z majhnim številom knjig, ki jih ni nihče bral, ker so bile pač zaklenjene po omarah. Sedaj bodo povsod uredili vzorne vaške knjižnice. V Mariboru bo v kratkem prvi od treh 3-tedenskih tečajev za knjižničarje teh knjižnic.

Neposredno pred oblastnim plenumom Ljudske prosvete za mariborsko oblast bo v Mariboru teden Ljudske prosvete.

SAH

FINALNI TURNIR ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE

18 igralcev v borbi za prvaka

Na letošnjem šahovskem prvenstvu Jugoslavije bodo sodelovali moštvi: Pirc, Gligorič, Trifunović, Rabar, Kostić, Milčić, Puc, Janošević, Božić, Stanić, Avirović, Nedeljković, Matanović, Karakajević, in moštvi kandidati: Gerncek, Longer, Fuderer in Ivkov. Izmed nastetih je edino Kostić prisel v finale brez predhodnega tekmovalja. Pirc, Gligorič, Trifunović in Rabar imajo pravico sodelovanja kot prvi štirje na lanskem prvenstvu, ostali igralci pa so si pravico udeležbe priborili na polfinalnih turnirjih v Splitu, Hercegovnem in Vrnjački Banji.

Značilno za naša državna prvenstva je, da se turnirje udeležujejo vedno mlajši igralci. Na prvem prvenstvu leta 1945 v Novem Sadu je bil med 24 udeležencev najstarejši Kostić s 59 leti, najmlajši pa Milčić s 20 leti. Povprečna starost igralcev je znašala 35 let. Naslednje leto je bilo prvenstvo v Zagrebu. Tudi na tem turnirju je sodelovalo 24 igralcev, med katerimi je bil najstarejši dr. Vidmar s 61 leti, najmlajši pa Milčić s 21 leti. Povprečna starost igralcev je znašala 31 let. Leta 1947 je bilo državno prvenstvo v Ljubljani. Med 24 igralcev je bil najstarejši dr. Vidmar s 61 leti, najmlajši pa Milčić s 22 leti. Povprečna starost je znašala 34 let. Lani v Beogradu je igralo na prvenstvu Jugoslavije 18 udeležencev. Najstarejši bil Kuljinski s 49 leti, najmlajši pa Fuderer s 18 leti. Povprečna starost igralcev je bila 30 let.

Letos je izmed 18 igralcev najstarejši Kostić s 62 leti, najmlajši pa Ivkov s 16 leti. Trije igralci so mlajši od 20 let (Fuderer, Matanović, Ivkov), 12 igralcev pa mlajših od 30 let. Povprečna starost udeležencev je 29 in pol leta, kar je nadaljnji napredek v razvoju mladega kadra naših šahistov.

GOSTOVANJE PARTIZANA NA DUNAJU

Partizan : Hitting 4:3(1)

V tork je bilo odigrano I. kolo šahovskega dvoboja med moštvoma FLEBZ "Partizanom" in avstrijskim klubom "Hitting" z Dunaja. Prvo kolo se je končalo z zmago "Partizana" z rezultatom 4:3. V prvem krogu so igrali: Partizan: Matanović - Gruber, Ivkov - Stekla, Kostić - Konecny, Ivkov - Stekla - Orientier. Hitting: Müller - Benl, Nedeljković - Gal, Keller - Keller, Matanović - Gruber, Ivkov - Stekla, Kostić - Konecny, Ivkov - Stekla - Orientier. Včeraj so igrali drugo kolo.

Partizan : Hitting 4:3(1)

SD Enofnost poziva vse člane društva, da se v nedeljo 30. t. m. ob 7. zjutraj udeležijo prostovoljnega dela na kopališču v Kolesarju.

Danes cross Odreda

NSK Odred poziva vse igralce na cross in polaganje norm za fizikalni znak. Prireditev bo danes na Stadionu od 14. ure dalje.

V NEDELJO NA STADIONU

ob Tyrševi cesti

prijateljska nogometna tekma

METALAC : ODRED

Zagreb Ljubljana

SD Enofnost poziva vse člane društva, da se v nedeljo 30. t. m. ob 7. zjutraj udeležijo prostovoljnega dela na kopališču v Kolesarju.

Danes cross Odreda

NSK Odred poziva vse igralce na cross in polaganje norm za fizikalni znak. Prireditev bo danes na Stadionu od 14. ure dalje.

V NEDELJO NA STADIONU

ob Tyrševi cesti

prijateljska nogometna tekma

METALAC : ODRED

Zagreb Ljubljana

SD Enofnost poziva vse člane društva, da se v nedeljo 30. t. m. ob 7. zjutraj udeležijo prostovoljnega dela na kopališču v Kolesarju.

Danes cross Odreda

NSK Odred poziva vse igralce na cross in polaganje norm za fizikalni znak. Prireditev bo danes na Stadionu od 14. ure dalje.

V NEDELJO NA STADIONU

ob Tyrševi cesti

prijateljska nogometna tekma

METALAC : ODRED

Zagreb Ljubljana

SD Enofnost poziva vse člane društva, da se v nedeljo 30. t. m. ob 7. zjutraj udeležijo prostovoljnega dela na kopališču v Kolesarju.

Danes cross Odreda

NSK Odred poziva vse igralce na cross in polaganje norm za fizikalni znak. Prireditev bo danes na Stadionu od 14. ure dalje.

V NEDELJO NA STADIONU

POPIS ZGRADB IN STANOVANJ

DODATNA NAVODILA
Dosedanja navodila dopolnjujemo: Vprašalnice pole za zgradbe, stanovanj in poslovne prostore potrjujejo v zgradbah, kjer ne obstajajo hišni številci terenski ekserpti, ki so sodgovorni za pravilnost podatkov.

Objave v dnevnem časopisu od 27. oktobra popravljamo v koliko, da se na osnovi dvostrešne zgradbe, kjer so nameščene garaže (hišne), popišejo vprašalnice pole za poslovne zgradbe. Garaže, ki so v sestavi hiše, t. j. da ne stojijo samostojno, se popišejo kot poslovnih prostorov.

Iz poročil popisnih organov je razvidno, da je na osnovi množične organizacije na terenu pridobil pomembni, ali pa sploh ne pomagajo pri popisu. Nekateri tereni sploh niso znanstveno preiskavani s popisom. Za popis sam se ne zanimajo, tako, da so terenske pisarne, kjer bi morala biti uvedena dejstva služba in kjer bi se morale dajati inštrukcije, zaprejo. Terenski ekserpti pozivajo, da nudijo pomoč pri popisu s tem, da organizirajo in mobilizirajo aktiviste in strokovne osebe za pomoč pri izpolnjevanju popisnih obvez, ker popisovalci tega sami ne bodo zmogli zaradi kratkega roka.

Mestna komisija za popis zgradb in stanovanj

Obvestila

RAZPIS
Uprava Tvorilne družbe Ruše, zunjo potrebuje večje število tovaršev za službo pri industrijski zavodni narodni milici (IZNM).

Rešitveni morajo biti vojaški prosti in stari od 22 do 35 let. Kdor želi sprejeti to službo, naj pošlje naslednje dokumente:

Potrdilo o državljanstvu pravici; potrdilo o neobsojenosti; potrdilo o volilni pravici; rojstni list; zdravniško izpoved; življenjske v štirih letih (okoli 1945); prepis vojaške overenosti ali voj. knjižice; kratko prošnjo za sprejem (trokopi).

Zahtevane dokumente je potrebno poslati na Upravo Tvorilne družbe Ruše (Ruše pri Mariboru).

Plaša po uredbi. 426-I

OPOROČILO
Direkcija železnice Ljubljana opozarja transportante, da krije pripravljeno potrebo vagonov po vrstnem redu, kakor ji je določen od naslednjih službenih mest in v sporazumu z osrednjimi gospodarskimi ustanovami.

Posredovanja posameznih pošiljateljcev za dodatne vagonov pri direkcijski železnici in to tako osebam kakor telesiščam, so zato nepotrebnost ter brezuspešna, molijo uslužbenca pri delu ter naj izostanejo.

V kolikor amatrski pošiljatelji, da je posredovanje nujno potrebno, naj se obrnejo neposredno k nakladalnim postajam ali pa preko svojih glavnih direktorjev na predsedstvo L. L. Koordinacijski odbor, ki bo odločil o event. potrebi nadaljnjega posredovanja.

Direkcija železnice Ljubljana

OPOROČILO
MLO glavnega mesta Ljubljana, poročenostjo za kmetištvo in gozdarstvo opozarja vse poselstvene in lastnike gozdov, upravitelje gozdnih posestev in žag na odredbe o preprečitvi škodljivemu mrčesu in nalezljivim boleznim na gozdnem drevu (odst. 3, 11. člena splošnega zakona o gozdovih, Ur. list FLMRJ, št. 1067/47/47), da je vsak promer z neobdelanim iglicastim in brezovim lesu prepovedan.

Službeno sprejemanje neobdelanega lesa igralcev in brezov izven gozda zaradi uporabe, prevoza vsakršnega ali kakršnegakoli ravnanja s tem lesom je prepovedano (žagel).

Tudi vsako prevažanje neobdelanega lesa igralcev in brezov je prepovedano. Pri tem odgovarja tako lastnik, posestnik ali upravitelj gozda, kjer je bil les posekan, kakor tudi lastnik lesa ali njegov zastopnik in tudi voznik.

Kristite te odredbe so kazniva dejanja po 3. točki 42. člena splošnega zakona o gozdovih. 427-2

SPORED ZA PETEK
Porodila ob 5.15, 6.20, 12.30, 14.30, 19.30 in 22.00. Ob 12.30 in 19.30 urah predstava: 5.00 Polke in valčki. 5.30 Slovenske rodne pesmi. 6.00 Znanj napravi. 6.30 Igra Mali orkestr mariborske radijske postaje p. v. Dušana Boštelca. (Prenos iz Maribora). 11.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti. 17.30 Solška ura za višje razrede sedemletk in za nižje gimnazije. Prof. Silvo Krujce: Premog v Jugoslaviji. 18.00 Klavirski koncert. 19.00 Polke in valčki. 12.00 Opoldinski koncert. 12.45 Zbarna glasba. 13.00 Oddaja za ljudsko oboro. O organizaciji malih gostinskih podjetij na vasi. 13.20 Pisan spored narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov. Sodelujejo: Andrej Jare in Avgust Stanek. 14.00 Igra Mali ansambl Radija Ljubljana p. v. Alberta Jermola. 14.45 Operne overture. 15.00 Kulturni pregled. 15.10 Igrajo razni instrumentalni solisti.